

IN PACE IN IDIPSUM

DORMIAM ET REQUIESCAM

ORIENTUR JUSTITIA

ET ABUNDANTIA PACIS.

PASSEB INVENIT SIBI DOMUM

ETTURTUS NIDUM ALTARIA.

QUI FRUMENTUM

VI. ÉVF. 1905 4. SZÁM

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S
SZEGÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK
ELŐSEGÍTÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYŰL

KIADJA

A KÖZPONTI OLTÁREGYESÜLET

Szerkesztőség-kiadóhivatal Bpest, IX., Üllői-ut 75

Ára egy évre 3 korona

Megjelenik minden hó végén

STEPHANEUM NYOMDA R. T.

VIRGO IPSUM, QUEM GENU

IT DEUM ADORAVIT.

SACRIFICIUM DEO

SPIRITUS CONTRIBULATUS

FLORABUNT SACERDOTES.

PARCE POPULO TUO.

ECCE AGNUS DEI

ANGELORUM FACTUS CIBUS VIATORUM VERE PANIS FILIORUM

ÖRÖKIMÁDÁS

a Központi Oltáregyesület havonként megjelenő hivatalos közlönye.

Tartalom: Élőviz kútforrása. — Nemzetközi eucharisztikus kongresszus Rómában. — Első misémkor. — Az ő sirja dicsőséges leszen. — Husvétii szentáldozás Patagoniában. — A beteg szocialista. — Az Eucharisztia Zenéje. — Szentségtörés. — Ágnes, vagy az Oltáriszentség kis menyasszonya. — Oltáregyesületi ügyek. — Erzsébet örökimádási-templom. — Elmélkedés a legfölségesebb Oltáriszentségről. — Az Oltáregyesület elhunyt tagjai. — Szerkesztői üzenetek. — Hirdetések.

Élőviz kútforrása.

ESZEMBE jut isteni Üdvözítőnknek a samariai asszonynyal folytatott nagyszerű párbeszéde. Akkor folyt le a párbeszéd, mikor Jézus Judeából Galileába menet, Szikar (a régi Szikem) városa mellett Jákob kútjánál pihenőt tartott. Nagy idők tanuja, régi dicsőség emlékének fentartója volt tehát a szintér!

De halljuk magát az Irást! «Egy asszony jöve oda Szamariából vizet meríteni. Mondá neki Jézus: Adj innom.» (Ján. 4. fejj., 7. v.) Az asszony meglepetten kérdi: «Hogyan kérsz te zsidó létedre éntőlem italt, ki samariai asszony vagyok? holott a zsidók nem társalkodnak a samariaiakkal». (8. v.) S megszólalt Jézus: «Ha tudnád az Isten ajándékát és ki az, ki neked mondja: Adj innom; talán te kértél volna tőle, és *élő vizet* adott volna neked». (9. v.) Az asszony nem érti e szavakat s megütközve kérdezi: «Uram! miéért is mivel meritened és a kút mély; honnét van tehát *élő vized*? Vajon nagyobb vagy-e te atyánknál, Jákobnál, ki nekünk e kútat adta, melyből szokt ő és fiai és barmai?» (11—12. v.) S hogyan felelt Jézus? «Mindaz, ki e vízből iszik, ismét szomjuhozik; a ki pedig iszik ama vízből, melyet én adok neki, őbenne *szőkőkút vize* lesz az örök életre.» (13—14. v.) Az asszony, ki megérti kezdi, hogy valami rendkívüli személyiséggel beszél, vágyakozással fordult fel: «Uram! add nekem azt a vizet, hogy ne szomjuhozzam, s ne jöjek ide meríteni». (15. v.) — Eddig a párbeszédnek bennünket érdeklő azon részét, melyet jelen alkalommal elmélkedésünk tárgyává akarunk tenni.

Nem nehéz kitalálni isteni Megváltónk mire akart célozni e párbeszédében. Könnyű rájönni, hogy mit jelképez az *élő viz*. A szentírásmagyarázóknak szerint: Krisztus tanítását s az isteni kegyelmeket. Ezeknek pedig

bőven csergedező kútforrása: az Eucharisztia. Igen, az Eucharisztia az a kimeríthetetlen kútforrás, mely élő vizet nyújt mindazoknak, kik e forrásból merítgetnek.

Az Eucharisztia áldozati minőségében: *üditő forrás*. Az életért való küzdelém fárasztó munkájában eltikkadt, elzsibbadt lélek itt felfrissül: mint a perzselő nyári hőségben fonyadozó virág az üde harmatcsepp által. — Szentségi minőségében valóságos *gyógyforrás*, a hol e földi élet salakjától beszennyeződött lélek megtisztul: mint arany a kohóban; a szenvedélyektől izzó szív lelohad: a mint lehül a tüzes vas a ráhulló vízcseppektől. A földi élet zarándokutjának végcéljához közeledő vándor pedig e kiapadhatatlan kegyelemforrásból a végső viadalra új erőt és enyhületet nyer. Valóban csodálatos forrás!

Szent János említi az ő evangéliumában, hogy Jeruzsálemben volt egy Betsaida (helyesebben: Bethesda) nevű fürdőtó, melynek tornácaiban a betegek és nyomorékok nagy tömegbe verődve várták a víz hullámozását. «Mert az Ur angyala időnkint le szállt a tóba és hullámozásba jött a víz; és a ki először szállt le a tóba, a vízhullámozás után, meggyógyula, bárminő betegségben sinylődött». (Ján. 5, 4.) Meg-

hatva olvassuk, hogy ezek a betegek és nyomorultak: vakok, sánták és bénák a gyógyulás reményében mint vitették magukat Bethesda tavához. Micsoda teledzés ment ott végbe, csak hogy első lehessenek.

Indiában messze földről zarándokolnak Barahmi imádói a Ganges folyóhoz, hogy a Himalayaról a «szent folyó» forrásaiba vessék magukat. Vajmi hasonló szokást találunk a Keleten egyéb pogány népeknél is.

Van nekünk is ilyen fürdők, még pedig lelki fürdők: az Eucharisztia. Mik ehhez képest a zsidóknak gyógyhatású vizei: a Jordán folyója, Bethesda és Siloe tava?! Mi az indusok «szent folyója»: a Ganges?!

Nekünk katolikusoknak nem is kell valami messzire mennünk; nem kerül valami nagy fáradságunkba, se tulságos megerőltetésbe, hogy a gyógyforráshoz hozzáférközzünk. Azt kellene tehát várnunk, hogy az emberek csak úgy tódulnak a forráshoz, hogy ott megtisztulva életet és kegyelmet nyerjenek, üdvösséget és megnyugvást merítsenek. Ám éppen az ellenkezőjét tapasztaljuk. A mai világ mindjobban rászolgál az Urnak panaszára, mely a próféta szerint ekkép hangzik: «Elhagytak engem, élő vizet fejt és maguknak kutakat ástak, beomladozó kutakat, melyek vizet nem tarthatnak». (Jer. 2, 13.) Bizony, nemcsak a zsidóknak szól e szemrehányás, hanem sokkal inkább modern korunk gyermekeinek. Lássuk csak!

Ott görnyed a tudós íróasztalánál, könyvei közt buvárkodik; szinte belesápad, koczkáztatja, tönkreteszi egészségét túlfeszített szorgalmával. Ennek az egetrengető, istentagadó tudósnak megvan a hirneve, dicsősége: de hát kielégítheti-e őt mindez, vajjon boldog-e? Aligha. Akárhány analfabéta munkás, ki kérges, kezével, keserves munka árán szerzi meg betevő szatját, miközben az éhséggel küzdeni kényszerül, mondom akárhány egyszerű munkás boldogabb önála; boldogabb: ha van hite.

Tekintetem a modern városok bizsergő légkörében élő, szenzációt, bálványosságokat, élvezeteket hajhászó tömegre esik. Vajjon boldogok-e? Vajjon kielégíti-e őket a muló élvezet? A tapasztalat az ellenkezőről tanúsodik. Mennyi tört remény, meghiusult ábránd, keserű csalódás! Bizonyosságot tehetne erről akárhány szárnyaszegett lélek, fásult szív, lelki egyensúlyát veszített, önmagával meghasonlott ember. Lidérczfény után futkosnak bolygó léptekkel; árnyékképekbe kapaszkodnak lázas vergődéssel. S ha a csalo képek szertefoszlanak: mily vigasztalan, mily keserűen fájdalmas számukra még akkor is a kiábrándulás. Tegyük a szívünkre a kezünket s vágyjunk meg, ha olykor gunyolódunk, élczelődünk is kolostoraink, zárdáink lakói felett, alapjában véve mégis irigyeljük nyugodt életüket, gondtalan boldogságukat s a mi a fő — élő hitüket.

S látunk egy másik tábort. Közönségesen Mammon-imádóknak hívják őket. Fölötte nagy számmal vannak. Bálványuk a pénz; «istenök a has» (Filip. 3, 19.): e két dolog együtt szokott járni. Szívük-lelkük siváran üres:

az anyagiakon csüggve nem képesek eszményibb magaslatra emelkedni. Éjjelt nappallá tesznek, hogy tőkájukat gyarapíthassák, akár uzsorakamat árán is. Hogy is lehetnének boldogok?! Örökös rettegésben kell élniök, hogy egy napon esetleg rossz üzleti spekuláció következtében a koldusbot lesz osztályrészük. Bizony a szegény lázárók sorsa irigylendőbb, mint a «bársonyba és biborba öltözködő és mindennap fényesen lakmározó» (Luk. 16, 19.) dúsgazdagoké.

Ilyen és hasonló kutakat ásnak maguknak az emberek; a földi élet gyönyöreiből mélyítenek maguknak csatornát. Fenékgig üritik az élvezetek Circe-poharát. Ám üdítő ital helyett a halál mérget szívják magukba. Hogy is lehetne ez másképp: mikor azok a czisternák elő vizet nem tartalmaznak; már pedig a poshadt, állott viz baktériumokkal van teitve.

Undorral fordulunk el az utszéli pocsolyától, ha mindjárt az égbolt azurja s a játszi napsugár a szivárvány minden színével ragyogja is azt be. Azt kellene hinnünk, hogy a világ végtére is észretér s hátat fordít a földi gyönyörök fertőjének. Ám kiismerhetetlen rejtély az emberi szív természete. Mind többen távolodnak el az élőviz kútforrásától s térnek e posványok miazmás tájaira. Csillogó külső után szaladnak; s ezalatt mérget szürcsölnek — tetszetős alakban.

Eucharisztikus lelkek! Legalább mi ne futkossunk délibábok vize után. Hiszen mi élő vizet keresünk, mi krisztusi életet, más szóval eucharisztikus életet akarunk élni. Ne adjunk tehát okot az Urnak panaszára. Inkább kövessük hívó szózatát: «Mindnyájan szomjuhozók! jöjjetek a vizekre». (Izai. 55, 1.) Tehát: mindnyájan! «És a ki szomjuhozik, jöjjön el; és a ki akarja, vegye az *élet vizét* ingyen». (Jel. 22, 17.) A léleknek Istenhez törő vágya, az örök életet szomjuhozó epedése itt kielégítést nyer. De nemcsak életet találhatunk itt, hanem igazi boldogságot is; boldogságot, melyet a világ fiai hiába keresnek. Mert a mint az Irás mondja: «Nálam (az Urnál van) az *élet* és erény minden reménysége». (Sirák 24, 25.) *Till Kálmán.*

Nemzetközi eucharisztikus kongresszus Rómában.

HRÓMÁBAN június 1-től 6-ig tartandó nemzetközi eucharisztikus kongresszus programja. (Az eucharisztikus kongresszus állandó bizottságának elnöke a namur-i püspök Belgiumban; a római helyi bizottság elnöke: ő eminenciája Respighi, biboros vikárius.)

Június 1. (Áldozócsütörtök): Pápai nagymise szent Péter templomában.

Június 4. A kongresszus tagjainak nagy, ünnepies körmenete a Vatikán kertjeiben, melyen az Oltáriszentséget a pápa fogja vinni. Ugyanazon napon reggel a kongresszus tagjainak általános áldozása szent Péter templomában.

Junius 6-án a szent Atya fog elnökölni a záróülésen szent Péter templomában. A kongresszus tagjainak általános audienciája; ennek végeztével szentségkítétel, Te Deum és szentségi áldás a pápa által.

Csak a megnyitó ülés lesz általános. Minden egyéb dologról szakosztályi gyűléseken fognak tanácskozni, mert a kongresszus célja kizárólag praktikus. A megnyitó ülés és a szakosztályi ülések pénteken, szombaton, hétfőn és kedden korán reggel a 12 apostol templomában fognak tartatni. A lateráni templomban ünnepies triduum lesz az utolsó vacsora asztala reliquiáinak kitételével.

A földkerekség összes katolikusai fölhívatnak, hogy ajándékaikat aranyban, ezüstben, drágakövekben és pénzben küldjék el, melyek az említett asztal tartójának diszitására fognak fordíttatni. Az esetleges fölösleg a szent Atyának fog átadatni egy nagy terem építésének költségeire, mely kongresszusok és zarándokok számára épül s a melyet ő szentsége is meglátogathat. A kongresszus tagjai 5 frankot fizetnek. Azok, a kik kétszeresét fizetik, a kongresszuson aktív jogot nyernek.

A szent Atya óhajának megfelelően a kath. világ összes egyházai fölhívatnak, hogy a kongresszus tartama alatt triduumot vagy legalább szentségimádást tartsanak, hogy ily módon a szent Atyával és Rómával lelki összeköttetésben legyenek. A fönntemlitett adományok már most elküldhetők a namuri és bergamói püspökökhöz (ez utóbbi Rómában van, Corso Vittorio Emanuele 21.).

ELSŐ MISÉMKOR

Röstelljem könyeim, mert lágy szivre mutat,
 Hogy megáztatták a két szemem pilláját
 S orcámra hullottak
 Mikor meggondoltam, hogy az Úr teste s vére
 Megjelent szavamra a kenyér színébe?!

Mikor enyéimnek adtam, — véreimnek,
 Hogy legyen záloga örök életőknek,
 A mennyei mannát,
 S áldásra emeltem rájuk két kezemet:
 Tehetek én róla, hogy nem birtam könyemet?!

Ugy-e ne röstelljem, hogy lelkem áldása
 Megöl, ha nem könnyit könnyűim hullása?
 Nem is röstellem hát!
 Csak hulljatok könyeim, öntözzétek szivem,
 Hogy el ne sonnyadjon, meg ne keményedjen.

S csak akkor röstellék, férfiatlan könyek
 És mondok átkot reád, állhatatlan lélek,
 Rettenetes átkot,
 Ha megszegted hűséged, örök fogadásod,
 Hogy Istenedet s a lelkeket szolgálod.

Cottóssy Miklós.

«Az ő sirja dicsőséges lesz.»

Izaiás 11, 10

AHUSVÉT hajnala egy nyitott sirra veti első sugarát. Nagypénteken is nyitva állott ez a sir. Csakhogy akkor este volt, most reggel van. Akkor az alkonynak félhomályába volt burkolva a sir, a mely után sötét éjszaka következett, most is félhomály uralkodik, de ez a fölkelő napnak az előhírnöke. Akkor gyászdal zengett a bejáratánál, könnyek öntözték a követ, most örvendező aleluja hangzik mellőle. Akkor egy holttest befogadására várt, most egy megdicsőült Istent ünnepel. A szomoruság helye az öröm hajlékává lett, a gyász boruját vidámság derüje váltotta fel, most elhagyta az Ur Jézus a jeruzsálemi sziklasirt, a melyet fölmagasztalt, hogy soha többé oda vissza ne térjen. Elhagyta azt a sirt, a mely szenvedéseinek végső állomása és dicsőségének kapuja volt. Félelem és öröm, kétség és bolgogság reszkettette meg azok szívét, a kik megjelentek a sirboltnál, a mely üresen maradt ugyan ott Jeruzsálemben, de a mely ezer meg ezer templomnak az oltárán jelent meg utóbb drága és szent titkával egyetemben.

Elhagyta az Ur azt a sirt, de nem hagyja el soha, a mig áll a világ, az oltárookra helyezett sirját, a tabernaculumot. Benne akar feküdni, benne akar pihenni, élni, dolgozni, szeretni, szenvedni övéinek vigasztalására és örömére. Dicsőséges sir az oltárnak szekrénye, nem alábbvaló, nem kevésbé tiszteletreméltó amannál a sziklába vágott sirboltnál. Angyalok, cherubok, seraphok veszik körül ezt, is hirdetve az Istenember dicsőségét. Ott vannak előtte már kora reggel a hozzája siető jámbor asszonyok, a kik buzgúságuknak, áhítatuknak jó illatszerével közelednek feléje. Nem hiányoznak mellőle a szerető szívüktől hajtott apostolok, a kik bensőséges, férfias hitüknek erejével behatolnak a tabernaculum belsejébe. És a mint megtalálták ama jámbor lelkek az Urat, ugy ők is föllelik őt, meghallják biztató szavát, a melynek nyomán az égi béke száll szívükbe, mennyei vidámság kel lelkükben. Vajjon nem a megdicsőült jeruzsálemi sirnak mása-e az oltárnak kicsiny szekrénye? A föltámadt Krisztus van ott, a megdicsőült Jézus van itt; áldást oszt az Üdvözítő ott, kérelmeket hallgat meg a Megváltó itt. Győzelemről szólott az ének ott, diadalról zeng a dal itt. Legyőzte a halált az Ur, megdicsőítette a sirját. Ennek a győzelemnek az emléke, gyümölcse éltet bennünket is, vezet diadalra és dicsőségessé teendi egykor a mi sirunkat is, ha ugy akarjuk.

Mészáros Aladár.

Alleluja !

Husvétii szentáldozás Patagoniában.

Missiói tudósítás.¹

Viedma,² 1901. május 14.

NAGY örömmre szolgál, hogy nekem jutott feladatul, hogy tudósítást küldjek arról a nagy lelki aratásról, melyet az isteni Gondviselés a *Rio Negro* mentén fekvő, *Conesa*³ nevezetű kis missióállomáson juttatott. Itt valóban el lehet mondani: «*Messis quidem multa, operarii autem pauci. Az aratás ugyan sok, de a munkás kevés*». (Máté 9., 37.)

Ezt tapasztaltam, ezt láttam saját szememmel, midőn az elmúlt márcziusban Monsignore *Cagliero*⁴ — kinek nem állott rendelkezésére más, mint ezen hasznavehetetlen szolgálja — eme kicsi, de oly kedves faluba küldött az evangélium hirdetése végett.

Közeledett a nagyhét s így a legjobb alkalom kínálkozott a lakosságot husvétii kötelességének teljesítésére figyelmeztetnünk. Az egész vidék lakói csak úgy özönlöttek, azzal az óhajjal, hogy ima és töredelem útján Istennel kibéküljenek.

Mihelyt a nagyhét egyházi szertartásai megkezdődtek, kápolnánk tulsufolva lett hivekkel: elől az oltárnál a gyerekek, mögöttük az asszonyok és hajadonok, utánuk az emberek és ifjak helyezkedtek el; valamennyien vetekedtek, hogy a hit, remény és izzó szeretet adóját lerójják Üdvözítőjüknek. Egy család, egy szív, egy lélek volt az egész népség; kézzelfogható bizonyítéka ez annak, mennyire képes boldogítani a vallás a népeket és nemzeteket.

Nagycsütörtökön nagymisét s közös szentáldozást tartottunk.⁵ Lélekemelő látványt nyujtott a buzgóság és jámborság, melylyel az Ur asztalához járultak: s nemcsak az asszonyok, lányok és gyerekek, de még a férfiak is. Egész nap tódultak a kápolnába. Még este is — bár esős volt az idő — tömve volt a kápolna olyannyira, hogy a kápolnába nyiló terem ajtaját is ki kellett nyitni, hogy mindnyájan hallgathassák az Isten igéjét.

¹ *Don Beraldi* János levele *don Rua* Mihály szalézi generálshoz. (Salesianische Nachrichten. 1901. S. 275.)

² *Viedma* (másként Mercedes), északi Patagonia fővárosa, a *Rio Negro* déli oldalán, 1500 lakossal. A szalézi missiók székhelye, virágzó intézetekkel don Bosco fiainak és leányainak vezetése alatt.

³ *Conesa* község a *Rio Negro* északi partján; 800 indián lakossal a *Catriel* törzsből.

⁴ *Cagliero* János közép és északi Patagonia apostoli helynöke (1883 óta). Az első amerikai szalézi missiócsapat főnöke; működik 1875 óta. Szalézi missióspüspök lett 1884-ben, néhány évvel ezelőtt pedig érseki czimet nyert. Székhelye: *Viedma*.

⁵ A régi Egyházban nemcsak a papok, de a világi hivek is kötelezve voltak a nagycsütörtöki mise alatt a szentáldozáshoz járulni. Ma már csak a keleti egyházakban divik e szép szokás.

A *nagypénteki* és *nagyszombati* ünnepségek is szemmel láthatólag mély hatással voltak az egybegyűltekre. Csakhamar mutatkoztak is üdvösgyümölcsei. Nagyszombaton este rendkívül nagy számmal lepték el a gyónószékeket. *Don Salvioni* szalézi missióplébános a nőket gyóntatta a kápolnában, én meg a férfiakat a missióházban. Negyed tizenegy óráig éjjel akadt dolgom, s e mellett az isteni kegyelem csodáit szemlélhettem: olyanok, kik ifjuságuk óta nem törődtek az Istennel, ismét visszatértek az Urhoz, hogy őt többé el se hagyják.

Husvét vasárnapja valósággal diadalünnep volt. Fél nyolczkor misét tartottunk közös áldozással egybekapcsolva: férfiak, nők és gyermekek a legnagyobb áhitattal vették magukhoz az Ur testét. Tíz órakor kezdődött a nagymise, melyen kivált férfiak voltak jelen rendkívül nagy számban.

Hogy tudósításomat szertelen hosszúra ne nyujtsam, el kell mellőznöm a jubileumi bucsu¹ elnyerésére szolgáló vezeklő körmenet, továbbá a *husvét hétfői* gyónás és szentáldozás, ugyszintén a jubileumot befejező ünnepség leírását, ami ugyanaznap ment végbe. Csak annyit legyen szabad megjegyeznem, hogy még ezen félreeső, messze vidékekről is el lehetne mondani: *«Christus vincit, regnat et imperat. — Itt Krisztus a győzedelmes Király és Ur».*²

Külön említést érdemel azonban *Juan Pailemán* kaczikának első szentáldozása. A törzsfő mintegy hatvan éves, vendégszerető, jószívű férfiú; egyike a Rio Negro mellékén a leggazdagabb telepéseknek: öt-hat mértföld legelő, tiz-tizenötezer juh, s ezrekre menő ló- és marhaállomány tulajdonosa. Sátora mindenkor nyitva áll don Bosco fiai előtt; a legnagyobb figyelmességgel és szívélyességgel fogadja őket. A nemeslelkű törzsfő egész családja katolikus; leányiait a mi nővéreink (a segítő szűz Mária leányai) nevelték Viedma és Conesa intézeteiben a katolikus vallásban. Ő maga azonban mindeddig nem tudta rászánni magát, hogy a szentáldozáshoz járuljon, a nélkül hogy ennek okát adta volna; míg végre az isteni kegyelem utat talált derék emberünk szívébe. Egyik unokájával a jubileumi ajtosságokra *Conesába* jött, hogy ezt a kedves fiút a mi oltalmunkra bizza. *Don Salvioni* a legnagyobb szívélyességgel fogadta, s magam is örömmel siettem elébe, hogy őt köszöntsem, mire a következő párbeszéd fejlődött ki közöttünk:

— Jó útja volt, kedves barátunk; hogy és mint van?

— Köszönöm, atyám, jól *hát* érzem magamat.

A *hát* szót minduntalan ismétli, mi által beszéde fölötte eredeti jelleget ölt.

¹ Tudvalevőleg XIII. Leo hirdetett jubileumot a századforduló emlékezetére.

² Rómában a szent Péter-téri obeliszék felirata. A magyar fordítás mindenestre *magyar* is szabados.

— És családja? Ezt a fiut intézetünkbe hozza?

— Igen *hát*, atyám, de én csak keveset *hát* fizethetek érte, mert én szegény *hát* vagyok.

— Ugyan-ugyan, kedves Pailemán, magát csak nem lehet szegénynek mondani.

— Mégis *hát* mégis, atyám, én szegény *hát* vagyok.

— Nos, mennyit akar fizetni a missió javára?

— Tizenkét *hát* pesost, atyám, tizenkét *hát* pesost.

— S a könyvekre és irkákra?

— Tizenkét *hát* pesost fogok fizetni és azonfelül a könyvekért *hát* s az irkákért is. Cagliero a püspök *hát* jó barátom; vele tizenkét *hát* pososban állapodtunk meg.

— Rendjén van! — mondta rá Don Salvioni. — Fölveszem e derék fiut az intézetbe, s remélem, hogy monsignore Cagliero meg lesz elégedve megállapodásunkkal.

Még egy kérdést óhajtottam a jó öreghez intézni, s így szóltam közbe:

— Mondja csak, kedves barátom, tudja-e hogy a jubileumi évben vagyunk?

— Nagyon jól *hát* tudom: szent évben *hát* vagyunk; el *hát* megyek a körmenetre, a templomba, meg *hát* a misére.

— De ez még nem elég ám, jó barátom, gondoljon a lelke üdvösségére is, s közeledjék Istenhez töredelem és ima útján.

— Igen, atyám, én *hát* imádkozom is.

— Lássá, kedvesem, hogy az Égnek áldását kiérdemelje, egy kis áldozatot is kell hoznia, hogy jó gyónás által a kegyelem állapotába jusson.

— Igen, atyám, gyónni *hát* akarok, de nem *hát* mindjárt, máskor *hát*, atyám.

— De nézze csak, én tudom, hogy Pailemán nagyon jámbor; mindenestre jó példával fog előljárni Conesa lakosságának.

— Igen, én jámbor *hát* vagyok; Pailemán mindig is jámbor *hát* akar maradni. De gyónni máskor *hát* akarok.

Mivel láttam, hogy semmire sem megyek vele, jó éjt kívánva, elbucsztam tőle; ő is visszavonult — egy jó ismerősének lakására. Képzhető mekkora volt meglepetésem, mikor másnap reggel, husvét vasárnapján, bejött hozzám egy derék fiatal ember kíséretében, ki aznap volt az első szent-áldozáshoz járulandó! Ez buzgóságában rávette a törzsfőt, hogy kövesse példáját. S a jó öreg most alázatosan és szerényen tért be, mint valami gyermek.

— Jó reggelt, kedves barátom, most már eleget akar tenni vallási kötelmeinek?

— Igenis, atyám, gyónni *hát* akarok.

Nagy áhitattal s alázattal végezte gyónását. Erre megkérdeztem:

- Első szentáldozását is el akarja végezni?
- Mért ne, atyám? A szentáldozásban is *hát* szeretnék részesülni.
- Tudja-e, kit fogad magába a szentáldozásban?
- Jézus Krisztust *hát*, atyám.
- Nem evett vagy ivott-e éjfél óta?
- Nem *hát*, atyám; éhgyomorral *hát* jöttem.

Határozott s rögtöni felelete arról győzött meg, hogy a katolikus vallás igazságait alaposan ismeri. Missiónáriusaink gyakoribb látogatásának köszönheti ezt. Maga monsignore Cagliariro is két ízben szállt meg nála. No meg leányai is, kiket apáczáink neveltek, közölték vele mindazt, a mit tanultak. Emlékeztettem arra, hogyan kell a szentáldozásra előkészülni, s utána a hálaadást elvégezni, s aztán a kápolnába kísértem. Egyszerűségében olyan volt, mint valami gyermek. Letérdelt, összekulcsolta kezeit, a szentség-házra függesztette tekintetét, mintha csak azt akarta volna mondani: tudom, hogy az én Uram és Üdvözítőm ott van! Első szentáldozáskor telve volt áhitattal, egész tartása tanuskodott szilárd hitéről. Két óránál tovább mozdulatlanul imádkozott ott a maga indián nyelvén. Ekkor feléje közeledtem s jeladással kihívtam s a kápolna előtt bizalmasan megkérdeztem:

- Nos, kedves barátom, boldognak érzi magát most?
- Mindenesetre; Pailemán *hát* most boldog. Áldozni *hát* szép dolog.

Estére megint el *hát* jövök a kápolnába, a körmenetre *hát*, atyám.

Este felé tényleg eljött a kápolnába, hogy a vezeklő körmeneten részt vegyen. Másnap vidáman és megelégedetten tért vissza egyszerű sátorába, a hol elbeszélte családjának, mily nagy kegyelemben részesítette az Ur, midőn a legméltóságosabb Oltáriszentségben rejlő Üdvözítő Jézust első ízben szívébe fogadhatta. Április 11-én elhagytam *Conesa* missióállomást s vissza-indultam *Viedmába*. De midőn a száz kilométerrel távolabb fekvő *Pringles*¹ missió-állomásra értem, ott kellett maradnom, hogy a segítő szűz Mária leányainak és iskolás leánykáiknak lelki gyakorlatokat tartsak, s azonkívül háromnapig ajtatossággal a férfiakat s az egész lakosságot a jubileumi bucsu elnyerésére előkészítsem. A buzgó áhitat napjai voltak ezek, melyek az oly lélekemelő és vigaszteljes közös szentáldozással értek véget ...

A levélhez csak annyi a hozzátenni valóm: Egyházunknak ezen új gyermekei odaát az új világrészben buzgóságukkal megszegyenítenek bizony sokakat közülünk, kik a vén Európa közepén élünk, hasonlíthatatlanul más viszonyok között. Bizonyára ez a gondolat ébredt fel a szives olvasóban is a levél hatása alatt.

Németből: T. K.

¹ Virágzó missiótelep a szaléziak vezetése alatt. Nevelőintézetekkel mindkét nemű ifjúság számára.

A beteg szocialista.

SPÁT papa, a hogy városrészünkben közönségesen nezezték, semmiképen sem volt szimpatikus ember. Alacsony termetű, szurós szemeivel bozontos szemöldöke alatt, borzas szakálával és vörös hajával guny tárgyat képezte a gyerekeknek, midőn bádoggannáját szitkok, átkozódások és fenyegetések közt csóválva, tántorgó léptekkel estefelé a gyári munkából hazafelé támolygott. Spát ugyanis mindennap ittasan tért haza, miután Breit barátjánál pihenőt tartott, hogy — mint mondani szokta — torkát és nyelvét a gyár porától megtisztítsa és a szükséges képzettséget, melynek lehetőségétől a munkások meg vannak fosztva, az ottani egyetlen szocialista organum olvasása által kielégítse. Mióta derék felesége meghalt, ki vele együtt ugyanazon gyárban dolgozott, mindennapos vendég volt Breitnak és hangadó a politikai vitákban, melyek az «elvtársakat» késő éjszakáig a korcsmárosnak — a ki természetesen egyuttal szocialista is volt — nem kis örömeire ott marasztalták.

A rendetlen életmód, valamint a pálinka természetesen igen megingatták Spát egészségét és senki sem csodálkozott, midőn egy nap hire járt, hogy Spát papa súlyos beteg, beszélni nem tud és lázban fekszik; felgyógyulásához semmi remény. Az első éjjel 13 éves fia virrasztott mellette, de a kicsike másnap olyan halavány volt, hogy az egyik szomszédasszony hat nevetlen gyermeke daczára elhatározta magát, hogy az éjjeli őrködést magára vállalja. Azonban csak két éjjel tartott ki a beteg mellett; a ki lázas álmában rettenetesen káromkodott és minduntalan ki akart ugrani ágyából. A harmadik este, mikor a betegnek egy kicsit visszatért az eszmélete, így szólt hozzá: «Spát papa.... Maga nagyon beteg.... Nem mondunk le minden reményről, de a betegség sokáig fog tartani. Jó volna»....

Nem merte tovább folytatni, mert jól tudta ő is, hogy Spát «szocialista» és nem tanácsos neki bizonyos dolgokról beszélni.

— No, mit csináljak?...

— Jó volna, jó volna apáczát hívni... mondá vontatva a szomszédasszony.

— Mi? Apácza nálam? Nagyszerű! Kidobom az ajtón a maga apáczáját! Hah! ismerem őket, az apáczákat; érti?»

És oly borzasztóan kezdett dühöngeni, mocskolódni és káromkodni, hogy a szomszédasszony, a ki pedig hasonló dolgokat már sokszor hallott tőle, befogta a füleit.

De az iszákos oly beteg és a rendszeres ápolás oly égetően szükséges volt, hogy a szomszédasszony, midőn a beteg elaludt, mégis elsietett a városrész másik végére és bekopogott a kolostor kapuján, melynek lakói házi betegek ápolását tűzték ki különös feladatukul.

A barátságos főnöknő, miután röviden értesült a tényállásról, készségesen bocsátott rendelkezésére egy apácát. Már az első pillantás, melyet a kedves testvér ajkain édes mosolylyal a szegényes lakásra és a hiányos butorzatra vetett, elégséges volt, hogy felismerje — a mint már megszokta — hogy a külvárosban a szegénység, nyomor és a bűn főfészkeiben kell a szeretet munkáját gyakorolni. Csak hallani kellett csengő, édes angyali hangját, melylyel a gyermekeket intette: «Csendesen legyetek, kedves gyermekeim, hogy atyátok alhasson» — hogy meggyőződjünk, miszerint az ő bölcsője nem ilyen szegény kunyhóban ringott.

Majd eltelt egy hét, míg a beteg megtudta, hogy egy ismeretlen örkődik mellette és éjjel-nappal kiszolgálja és ápolja őt. Midőn öntudatát félig-meddig visszanyerte, az első érzet, mely benne támadt, a legnagyobb harag érzete volt. Az apácát visszaküldeni — ezt most már nem igen tehetette. — De meg fogja vele éreztetni, mit tart róla s a hozzája hasonlókról! Ugy fog vele beszélni, a hogy velük beszélni kell! Valóságban azonban hagyta, hogy a szobát kisöpörje és kiszellőztesse, iskolába járó gyermekeit felöltöztesse, a levest elkészítse, a nélkül, hogy csak egy szót is szólt volna hozzá. De midőn az apácza valami üdítő itallal közeledett ágyához és szeretetteljesen kérdezte:

— Nos Spát papa, jobban érzi magát? — akkor a becsmérlő szavak egész özönét zuditotta a tiszteletre méltó apáczára, melyektől a legdurvább kocsis is visszarettent volna. De ő nem hökkent meg. Míg Spát átkozódott, nem mosolygott. De mihelyt elhallgatott, visszatért édes mosolya. Nem felelt semmit a kitörésekre, néma maradt, mintha semmit se hallott volna — s ez még inkább fokozta Spát dühét.

E közben az időjárás mindig enyhébb lett. Már virágzott az ibolya, ott madárdal hallatszott, s látni lehetett, a mint a szorgalmas asszonyok és leányok ásóval és kapával sietnek a zöldelő kertekbe. Édes béke szállott a megifjult új életre támadt földre és öreg, ifju tele tüdővel szivta a balzsamos levegőt.

Spát papa még gyengébb volt, mint betegsége kezdetén, nem gunyolódott, nem szitkozódott, midőn belátta, hogy ez hasztalan és fárasztó dolog. Megelégette a folytonos zsémbelődést és gorombáskodást. A helyett spionkedésre adta magát. Nagyon szerette volna megtudni, mit fogyaszt el az apácza. Gondosan megfigyelte őt és tettette magát, mintha aludnék. Végül be kellett vallania, hogy az apácza nem eszik a gyermekekkel, se egy falat ételt, sem egy csöpp levest, sem egy pohárka üdítő málnaszörpöt nem vesz magához. Különös, megfejthetetlen!

Spát nem tehetett róla — ez imponált neki. Csak a kontó maradt még hátra, melyet fizetnie kell. El kellett ismernie, hogy most a szoba mindegyik rendben van, a gyermekek egészségesek, a fiuk és leányok ruhái és

hárisnyái ki vannak javítva, megvallotta, hogy az apáca dolgozik, mint egy cseléd, és mindent csendesen, zajtalanul végez el, de, de... mennyibe kerülhet ez?

Midőn egy reggelen Spát papa ágyára ráestek a tavaszi nap sugarai, és egy pár órára elhagyhatta az ágyat, ugyanazon este így szólt az apáca: «Spát papa, itt kell magát hagynom! Éljen boldogul.»

— Mi? Micsoda? Csak ez volt még hátra! — De, kedves nővér — nem tartóztathatom önt. Nincs rá elég pénzem. Mivel tartozom önnek?»

— Semmivel.

— Ne tréfáljon!

— Nem, nem, mi nem fogadunk el semmit.

— Micsoda? Ön nem akar semmit, azért, hogy nálam a háztartást vezette, az ételt megfőzte, a gyerekeket megmosdatta, megfésülte, felöltöztette és engem ápolt? Ez lehetetlen! Kérem még van tíz koronám...

Nagy nehezen fölemelkedett, hogy a szekrényhez menjen. Ekkor egy gyengéd női kéz nehezedett vállára, hogy megszégyenülve huzódott vissza és az emberi testbe öltözött angyal így szólt hozzá: «Szükségtelen, barátom, a mit tettem, nem pénzért tettem. A viszontlátásra!»

— Ne ostobáskodjék testvér!

De az már eltűnt szemei elől. Spát egész este gondolatokba merülve ült ágyán. Midőn este a szomszédasszony hogylétéről kérdezősködött, alig hogy a szobába lépett, kiáltotta neki:

— Oh mily jó volt ő, a nővér!

— No és mit csinált?

— Elment, a nélkül, hogy pénzt fogadott. Képzelse csak, ezt teszi egy asszony, a ki lakásomat jobb rendben tartotta, mint megboldogult Katalinom, a ki káromkodásaimra semmi feddő szót nem talált, a ki nálam soha csak egy darab kenyeret sem evett meg. Nem, nem! Ez hihetetlen és ezt nem fogom tűrni!

Másnap reggel egy szerencsés gondolata támadt s már a legközelebbi vasárnapon megvalósította. Ezen a napon ment ki első ízben. Arcza sugárzott az örömtől; bal kezével hatalmas virágcserepet szorongatott, míg jobbával mankójára támaszkodott. A boldogságtól sugárzó Spátot legjobb egészségben követték gyermekei és midőn a szomszédasszony háza előtt elment: «No — kérdé ez — mit visz, Spát papa?» — «Látja ezt itt ni, ez az apáczáé lesz. Pompás ideám támadt. Azt fogom neki mondani: Ön semmi pénzt sem akart elfogadni, kedves nővér, de fogadjon el tőlem egy kis ajándékot.»

— És ha nem akarja?

— Erre is gondoltam már, szomszédasszony. Maga rosszul ismeri Spát papát. Ha nem akarja, akkor a cserepet ablakába teszem és elfutok. Akkor csak el kell fogadnia...

Heteken át ékesítette a virág a zárda-kápolna szerény oltárát. Spát papa igen örült ennek, azt is látta, mikor virágjának pompája lehullott, mert ettől fogva a kápolna állandó vasárnapi látogatói közé tartozott és jóleső figyelemmel hallgatta az apáca szavait, a ki egyik vasárnap azt mondta neki:

— Igen nagy fizetést kaptam munkámért és az ápolásért. De még nagyobb kérnék.

— És mit — kérdé mohón a megtért szocialista.

— Lássa kedves Spát papa — felelé a testvér — a mit én magáért tettem, arra az Ur Jézus ösztönzött; azt Ő hagyta meg nekem. S ha maga irányomban ily hálás, legyen hálás, iránta is. Béküljön ki Ő vele is, ha már velem megbarátkozott s fogadja Őt lelkébe a szent husvétii időben.

— Igaza van, testvér — felelé az öreg — ha az az Ur Jézus ilyeneket parancsol, akkor én eddig félreismertem őt, mint annyi ezren közülünk. De fölkelek és hozzá megyek... S néhány óra múlva az Ur ott pihent Spát papa szívében és örvendett a megtérő bűnösön, ki nem tudott elzárkózni az Ő szeretete elől.

Az Eucharisztia Zenéje

Irtá: JÁROSY DEZSŐ.

XI.

A PALESTRINA-STIL egyenlő a régiség fogalmával. Történeti megszakítás nélkül veszi föl a haladás fonalát s épít az új zenei haladás jegyében. Sokszor hangsúlyoztam, hogy *van haladás*. A palestrina-stilnek egyházzenei ideálként való feltüntetése nem fojthatja meg a céltudatos fejlődést. Nem mondjuk, hogy csak a kontrapunktisták kezdetleges erőlködései, a római iskola, főként Palestrina képezik az egyházzenei fejlődés legfelsőbb csúcsait. Hisz ez annyit jelentene, hogy modern zeneszerzőink számára a «Musica Sacra» már nem termőföld, hanem kopár terület, mely nem hajthat csirát, nincs benne elég készség, hogy felfogadhatná a modern zenei vívmányokat. Elutasítja az ajánlatot, nem áll szóba a modern zenei kultúrával. Nevezetes tétel ez, köréje csoportosul a legtöbb tévely. De nézzünk szemébe ennek a tényállásnak, mert ettől függ a *műzene jövője*, a harmadik stil életföltétele.

Sohasem szabad felejtenünk, hogy a gregorián- és palestrina-stilek *történeti stilek*. A történeti stil pedig esetünkben nem azonos oly egyházzenei állomással, mely a távolabbi jövőnek *csak előkészítője*. Két történeti stílünk nem történeti emlék, melyet csak kutatások kedvéért hozunk felszínre. *Életet, gyakorlatot követelnek ezek*. A mi zenetörténelmünk nem födi

ilyen értelemben a profán zenetörténelmet. Ott ezek pontok, melyeken áthaladunk, hogy elérjük a modern iskolát. Hogy fölfogjuk a ritmika alakulásait. Hogy számoljunk a melodika vivmányaival. Hogy mérlegeljük azokat a kezdetleges irányokat és tövekvéseket, melyekből sok idő és még több fáradság után jött létre a modern zenei miliő. A profán zenetörténelem tehát, ha tárgyilagosan is foglalkozik ezekkel a nevezetes állomásokkal, ha igazságos és épületes formában vallja is meg az Egyház fönséges alapvető munkálatait, többet ennél nem tehet. Megadja történeti czimét, beszél szent Ambrus püspökről, Nagy szent Gergely pápáról, a római iskoláról, valamint Palestrináról. De formája, melyben ezt teszi, nem az életre előkészítő. Az olvasó és tanuló egyformán érzik, hogy mondatai csak a hisztorikum számára készültek. Tanulságai nem vitálisak s így érdeklődései, melyeket hozzá köt, sem lehetnek a jövőre kihatók. A történetirő bibelődhetik velük, a modern zenészek, nagy százaléka pedig nem bánná, ha mefisztói ugrással tekintethetne el ezen áthidalhatatlan történeti előzményektől. Így zsugorodik össze a mi dicsőséges egyházzenei multunk, akár jóval előbb a hinduk és görögök zenéje, vagy később a trubadurok és minnesängerek. A történeti időpont eltérő ugyan, de a perspektiva ugyanaz, egyszerű epitáfiumot készít mindkettő számára a modern zene krónikása.

Másként gondolkozunk. Sokat ócsárolt középkori tradicziókat veszünk föl. Nálunk Palestrina egyenlő a modern zene klasszikumával. Nem állomás, nem is szürke mult a két történeti stil, hanem tartalom és erő, melyet kutatni kell, alkalmazni és tudatosan továbbfejleszteni. Dehát mi itt az elválasztópont? Hol az a széles differenczia, mely megszakítja a közös haladást. Hisz a profán zenetörténelem nem téved; elismeri egyházi zenénk két történeti stiljében az ősforrást, melynek zenei mivoltából alakult a későbbi zene minden érettsége, összes befejezettsége. Többet követelnénk tőle? Semmi esetre. S mi hogy járunk el? Ideált állítunk a két stilben magunk elé s azt mondjuk a későbbi századoknak: tekintsetek ezekre, itt «az út, az igazság, az élet!» Ne bogozzátok össze az eszhetika szálaikat. Mi itt megállapodunk. Látjuk, hogy a ti zenei haladástockat oly formákhoz kötitek, melyekhez semmi közünk. Haydn verejtékezik, hogy megteremtse a szimfonikus stilt. Szép, de nélküle van egyházi zene. Beethoven kifejleszti a szonáta teljes formáját. Ehhez semmi közünk. Következik a drámai zene, a buffonisták harcza, a francia és olasz zenedramaturgia véres összeütközései. Mi közünk mindezekhez. Nem emlitem a későbbi viszontagságokat, a zenei romantika szabadosságait, nem Wagnert, valamint az ultramodern irány új képviselőit. Először mindenesetre küzdelmes időpontok és tényezők, melyek tisztíthatják, bővíthetik az abszolút zenei formák és kifejezésmódok körét, előbbre vihetik a zene nyelvét, de minket semmi bensőbb rokonság nem köt hozzájuk.

Már észrevesszük talán az elválasztó rétegeket. Itt erős a tévedés. Mig

a palestrina-stillel bezárólag a zenei fejlődés abszolút értelemben is azonos volt az egyházi zenével, addig a palestrina-stil után — Bachot és Händelt kivéve — oly zenei fejlődés elé tekintünk, mely *semmit sem törődik az Egyházzal, az oltárral*. De ez csak hagyján. A történeti stilnek volt oly bőséges készlete, hogy hosszú időkre elláthatta az Egyház szükségleteit. De változtak az idők, alakultak a körülmények s a mint a népének kiszorítja a liturgikus zene tiszta és hamisítatlan fogalmát, oly mértékben homályosul a két történeti stil is. A változott profán zene tényleg nagyot fejlődött, de ez a fejlődés nem tartott fölszinen olyan rétegeket, melyek ősi eredetüket figyelembe vették s ennek hagyományos szellemében fejlesztették volna tovább az egyházi zenét is. Így történt most, hogy a hiányzó egyházzenei folytonosságból kifolyólag a változott zenei viszonyok azokat az alaki és tartalmi jegyeket vitték át az egyházi zenére, mely jól megfelelt a szonátának, dalnak, de nem specziális egyházi zenének. *A profán műzene tehát a profán zenei műformák által fölnevelt készletével kínálta meg egyházi zenénket s így nyomta reá a világiasság bélyegét.*

A kérdés az, okolhatjuk-e mindezekért a modern zene képviselőit? Határozott nemmel felelek. A mi tévedésünk volt az, hogy nem gyámoltottuk azokat a mestereket, kik a míg a profán zenei fraseológiát teljesen kiépítették, két történeti stilünk megbecsülhetetlen örökségét parlagon hagyták. Természetes az is, hogy a bűnös közöny egyideig némán türte, sőt szentesítette modern zeneszerzőik előbb érintett eljárását. Mindenesetre baj, hogy ezen hallgatag beleegyezés modern zenei világunkban azt a meggyőződést keltette, hogy iránya helyes utakon jár. Nem láthatták be, hogy annak a kétezeréves egyháznak minden szava és hangja, éneke és zenéje az egy és változhatatlan jellegében konzervatív hajlamu. Művészeti alkotásait történeti tradíciók szellemében mintázza. Másrésről az Egyház fejei is hódoltak a tévelynek, pedig világosan látjuk, mily *egyszerű történetből cselet vezet azon igazságra, hogy a történelem fonálát nem lehet erőszakosan elejteni, hanem vissza kell térni a két történeti stil hagyományaihoz és tanulságaihoz.*

Németország a boldog föld, hol a lánglelkű Witt először hangoztatta az egyházzenei reform ezen sarkpontját. De ő sem világította meg követeléseit a zenetörténet azon biztos kalauzolása mellett, melyet előbb adtunk. A hitközöny terjedésével pedig csak történelmi uton lehet sikeresen szétválasztanunk az illő és nemtelen egyházzenei pontokat. Arra való *a történelem*, hogy meggyőzzük ellenségeinket, hogy ez a mint az életnek, ugy *egyházzenei megújulásunknak is mestere.*

Tizenegyedik pontunkban csak azon egyházzenei alkotásokat fogadjuk be az Eucharisztia birodalmába, melyek nem ejtették el a történelmi folytonosságot.

(Folytatása következik.)

Szentségtörés.

NEW-ORLEANSBAN templom-betörők rettenetes gaztettet követtek el. A gonosztevők éjfél 2 óra körül szent Alphons templomában feltörték a tabernakulomot s ellopták a ciboriumot, mely tele volt konzekrált ostyákkal. A tabernakulumra illesztett vészharang által a templomba hiva észrevették a redemptorista atyák, hogy a tolvaj, vagy tolvajok az ablakon át menekültek el. Az udvaron pedig, melyen keresztül a rablók futottak, a szent ostyák szerte szét feküdtek a földön. A heves szél, mely épen fujt, minden irányba széthordta őket. Vérző szívvel gyűjtötték össze a szerzetesek lámpával kezükben a konzekrált ostyákat.

A legméltóságosabb Oltáriszentség vakmerő megszentségtelenítésének kiengesztelésére a következő vasárnapon nagy és ünnepies engesztelő ájtatosságot tartottak. Miután Chapelle érsek a templomba ment és az oltár előtt letérdelve egy ideig imádkozott, egész napon át látogatták a templomot az atyák és a new-orleansi három redemptorista község tagjai, úgy szintén mint más papok és sok katolikus hívő s engesztelő imákat mondtak. A reggeli 7 órakor tartott szentmisén számos férfiú és ifju járult a szent áldozáshoz és P. Girardy G. SS. R., a new-orleansi három redemptorista ház főnöke megragadó beszédet tartott a szent Alphons-templomban elkövetett gyalázatos szentségtörésről. Minden következő misén az ájtatoskodók óriási tömege volt jelen. Este nagy engesztelő ájtatosság volt, melyen a redemptorista rendnek New-Orleans ban levő összes tagjai és a hívők közül rengeteg sokan vettek részt. Nagy körmenetet tartottak a legméltóságosabb Oltáriszentséggel, melyben sok férfiú vett részt égő viaszgyertyákkal. Miután P. Girardy még egyszer hatásos beszédet mondott e gaztett szégyenletességéről, áldás adatott a legméltóságosabb Oltáriszentséggel és elénekelték a Te-Deum-ot.

Ágnes, vagy az Oltáriszentség kis menyasszonya.

o o o o Angol regény o o o o

(Folytatás.)

Fordította: FLUCK JOLÁN.

- Elmégy? — kérdé May rémulten.
- Igen, de félek, hogy hamarosan bevégzi.
- Mit tegyek? — jajgatott May. — A kocsi rázása bizonyára megöli.
- Nézz reám, Ágnes, kérlek nézz reám — könyörgött, mialatt leült a templom lépcsőjére s ölébe vette haldokló testvérét.

— Ha nincs ellenére, kisasszony, úgy legjobbnak vélném kis betegünket szerény lakásomra vinni.

— Dehogyan van — válaszolá May — sőt ajánlatával hálára kötelez. Én majd ott hagyom s elmegyek nagyanyáinkért.

Ezalatt Ágnes eszméletre tért és szelid mosoly jelent meg ajkain.

— Igen, igen — mondá — legjobb lesz az egyszerű lakás; Jézus is szegény volt és gyakran nem is hajthatta le fejét.

S mikor a szegényes szobába bevitték, nem tudott hova lenni örömében.

— Bocsásson meg, kisasszony — mentegetődzött Francesco — de tisztességes ágygyal sem szolgálhatok, csupán e szalmazsákom van.

May fölsóhajtott s Ágnes bársonyköpenyét a szalmazsákra terítette, hogy testvérkéjének kényelmesebb helye legyen.

E közben észrevette, hogy Ágnes keserves könnyeket hullat.

— Mi bajod? — kérdé tőle — miért sírsz drágám?

— Ah, May — válaszolá emez — Jézus a kereszten halt meg s te azt akarod, hogy én bársonyon leheljem ki lelkemet?

E gondolat sokaknak, a kik az Ur Jézus kínszenvedéseiben nem szoktak elmélkedni, tulzottnak tűnhet föl, de May természetesnek találta, mert tudta, hogy nővére mindenben isteni Mesterét óhajtja követni. Jelt adott Francesconak, hogy segítsen neki s elvette a bársonyköpenyt, mely a haladó Jézus szegénységének ellentéte volt. A mint Ágnes ezt észrevette, rögtön megkérdezte, mely irányban van a templom.

— Egészen közel, épen mögötte, Ágneskám — válaszolá Francesco.

— Ugy hát fordítsatok meg, hogy lehunyt szememet is az Oltáriszentség felé irányithassam.

May nem szívesen engedett a beteg kérésének; félt, hogy ezzel is sietteli halálát.

— Köszönöm, édes testvérem — mondá Ágnes, midőn a kivánt irányban elhelyezték — most már boldogan halok meg!

A fiatal leány nem válaszolt. Betegét Francescora bizta s elsietett, hogy nagyanyját értesitse a történetek felől. Lady Ozanmore azonnal orvosért küldött s unokájához sietett. A gyermek gyöngeségi rohama nem lepte meg s remélte, hogy a mint ereje kissé visszatér, lakására szállíthatja.

May ezalatt bement nővére szobájába, a hol megpillantotta a félbenmaradt rózsakoszorút. A virágok eszébe juttatták Ágnes kívánságát s letörülve sűrűn omló könyeit, bevégezte a koszorút. Az orvosok nemsokára megérkeztek s a beteghez siettek. A tudomány emberei egyhangulag kijelentették, hogy a beteg perczei meg vannak számlálva; lassan suttogták ezt egymás között, de May, a ki e közben szintén megjelent, észrevette, hogy nővére finom hallását ez nem kerüli el, hozzá lépett, vigasztalólag átölelte, s csodálkozva látta, hogy a vak gyermek mosolyog.

— Boldog vagy, Ágnes? — kérdé.

— Igen, nagyon boldog — válaszolá emez. Most azonban nem ez készített mosolyra.

— Mi hát?

— Az, hogy az orvosok csalódnak.

— Azt hiszed, hogy köztünk maradsz, drága testvérkém?

— Oh nem, de mégis tovább fogok élni, mint ők gondolják. Holnap lesz Jézus szentséges szívének ünnepe s én nem halok meg addig.

May tudta, hogy a haldokló beszéde nem beszámítható, de ez azért mégis gonlkodóba ejtette őt.

— Emlékszel, May, mit olvastál föl nem egyszer szent Erzsébetről?

— Nem emlékszem — válaszolá a fiatal leány, a ki most csakis beteg nővéreire gondolt.

— Hogyan, te elfelejtetted, hogy kis madarak repdestek halálos ágya körül? Nem szükséges, hogy ez velem is így történjék, de a galamb eljövételét szívemből óhajtom.

— Értelek, édes Ágnes, kívánságod teljesülni fog. Giovanni atya már az ajtóban van, Francesco kérte őt ide.

Nem sok időbe került, hogy a már is tiszta szív teljesen megtisztuljon. Mikor ezen túl voltak, May nagy sebtiben egy kis oltárt rögtönzött, mialatt a pap elment a templomba a legméltóságosabb Oltáriszentségért. Azután a kis beteg fejére tette a rózsakoszorút s leült mellé. A jó öreg Benita letérdelt fogadott gyermeke ágya elé, Lady Ozanmore pedig, hogy meghatottságát elpalástolja, kinézett az ablakon. E kis szobában minden áhitatra buzdította az embert s még a beözönlő kedves lanyha szellő is segített a lelkeknek Istenhez emelkedni.

Épen évfordulója volt aznap, hogy Lady Ozanmore unokáját először meglátta s most elragadja a halál tőle a forrón szeretett gyermeket. Ugyanaz a Jézus jön majd hozzá az Oltáriszentség képében, melyet egy esztendeje a haldokló szegényes lelkében követtek együtt. A Megváltó kimondhatatlan szeretetének eme jele mélyen meghatotta a protestáns asszonyt.

És ime fölhangzott a lélekemelő szent himnusz dallama, megszólalt a kis csengetyű s a megnyílt ajtón bevonult az Ur Jézus, hogy a következő perczen hűséges gyermekének szívébe térjen. Ki volna képes leírni Ágnes véghetetlen boldogságát? ... Most már megszűnt önmagának élni s azé lett, kit mindég oly nagyon szeretett. A körülötte állókon is csodálatos érzés vett erőt; mintha csak égi világosság ragyogta volna be a szegényes szobát, a haldokló hosszasan hálálkodott, szíve túláradt a nagy boldogságtól.

A csendet senki sem merte megzavarni; végre ütött az óra. May megrázkódott. Eszébe jutottak nővére szavai s érezte, hogy az gyöngéden megszorítja kezét.

Nemsokára a háromnegyedet is elütötte.

— Most már érkezett halálom ideje — mondá Ágnes. May, kérlek, hívd ide gyorsan nagyanyámat, hogy utolsó Isten hozzádot mondjak neki.

May a Ladyhez lépett. A haldokló pedig megölelte hűséges Brigitáját és hálásan megköszönte az áldott léleknek mind ama jóságát, melyben őt kicsiny gyermekora óta részesítette. Azután nagyanyját ölelte meg s így szólt hozzá:

— Nagyanyám, ha boldog halált akarsz, úgy térj vissza az Ur Jézus üdvözítő anyaszentegyházába, mert csupán az képes végső perczeinkben megvigasztalni. Ekkor Mayhez fordulva mondá: Téged pedig, édes Maym, a kit a világon legjobban szeretek, arra kérlek szeresd Jézust mindig és egyedül, embertársaidat csupán Ő érte szeresd!

— Igérem, Ágnes, teljesen az Ővé leszek.

— Köszönöm! Köszönöm kedves testvérem. Ha életben maradhattam volna, beléptem volna én is az «örök imádás» apáczáinak rendjébe.

— Imádkozzál értem, hogy megtehessem én, a mit te szeretnél volna s szíveddel-lélekkel szolgáljam az Urat.

A haldokló arcza boldog kifejezést öltött, de azután véghetetlen szomorúság ömlött el rajta s rémülten kapott fejéhez.

— Mit akarsz, Ágnes?

— Az Ő koszoruja tövisekből volt fonva s az én fejemet virágkoszorú ékesíti!

— Nyugodjál meg, kedvesem, a rózsának is van tövise.

Ágnes mosolyogva intett köszönetet nővérének, azután hanyatt feküdt s karjait kereszt alakban nyújtotta ki. May eleinte azt hitte, hogy e különös helyzetet a haláltusa okozza, igazítani akart tehát nővérén; de a gyermek ellenszegült: Nem, nem — suttogá — így halt meg Ő is.

Igy várta be az Oltáriszentség kis menyasszonya halála pillanatát.

Oh mennyire rettegett May az óra újabb ütésétől. Éjfél közelgett már, mindjárt kezdetét veszi Jézus szentséges szívének ünnepe s érezte, hogy e perc lesz a vőlegény megérkezésének ideje is. Aggódó szíveddel borult térdre a beteg ágya előtt. Néhány pillanat múlva az óra csakugyan ütött. May remegve tekintett nővére s látta a mint annak halálra vált arcza smét megelevenedett, fölemelkedett ágyában, kitérte karjait s tiszta, érthető hangon így kiáltott föl:

— Francesco, a galamb!

S a mint ezt mondta, szemei megnyitak és csodálatosan meredtek egy bizonyos pontra, a többiek gyarló földi szemeikkel nem láthatták e jelenséget, mely bizonyára feje fölött lebeghetett. Mi volt az és mit látott ő? azt csupán Isten és ez az angyali tiszta lélek tudta. Annyi bizonyos, hogy kimondhatatlan boldogan, egyetlen sóhaj nélkül adá át lelkét égi vőlegényé-

nek, a ki után teljes életében sóvárgott s a ki nem akarta őt tovább e siralom völgyében hagyni.

Boldogok azok, a kik e vak leánykához hasonlóan, a legfőlségesebb Oltáriszentséget magukhoz vehetik s az édes Jézussal e módon egyesülhetnek. A vőlegény nem fog megfélekedezni róluk, hanem mikor éltük utolsó órája őket is meghívja dúsan terített asztalához s beteljesül rajtuk a zsoltár eme mondása: «Boldogok, kik az Urban halnak meg».

Oltáregyesületi ügyek.

Dr. Csajka Ernő.

Az oltáregyesületnek egyik buzgó és nagy eredménnyel működő előharczosát szólította magához az Ur Jézus április 20-án, nagycsütörtökön. Dr. Csajka Ernő, esztergomi theologiai tanár s az esztergomi oltáregyesület fáradhatatlan igazgatója adta vissza e napon lelkét, kinos, de példás türelemmel viselt szenvedések után Jézusának. A boldogult alapítója, s haláláig vezetője volt a primási székváros oltáregyesületének, melyet ernyedetlen szorgalma és ügybuzgalma oly nivóra emelt, hogy a vidéki egyesületek közt ritkítja párját. A kiállítások, melyeket igazgatósága idejében rendeztek, a mély hitbuzgóság, mely az egyesület tagjai között virágzik, az érdeklődés, melyet az esztergomi

egyesület az országos eucharisztikus mozgalmak iránt tanusított, mind bizonyítékai Csajka dr. buzgóságának, eucharisztikus szellemének. Az Ur Jézus az Oltáriszentség alapításának ünnepén szólította őt magához, talán ezzel is jutalmazva szentségi lelkületét. Mi pedig, ha könyező szemekkel nézünk is a távozó után, azzal a biztos reménnyel kísérjük őt imáinkkal, hogy az Ur Jézus, kinek ő oly hű szolgája volt, azóta már bizonyára igen nagy jutalma is lett.

A központi oltáregyesület kiállítása.

A régi hagyományok szerint történt az idén is a központi oltáregyesület kiállításának megnyitása, mely alkalom ismét tanuságot tett az egyesület nagy áldozatkészségéről az Ur Jézus szegény templomaival szemben.

A kiállítás ez alkalommal is az angol kisasszonyok Sancta Maria intézetének dísztermében volt, hol a központi egyesület oly hosszú évek óta élvezzi a legnemesebb vendégszeretetet.

A finom izléssel elhelyezett tárgyak rendje az oltáregyesület fáradhatatlan alelnökének, *Kiss Aladárnénak* buzgalmát dicsérte, ki mellett főleg *gr. Cziráky Lujza, Giczy Ida* és

Szelmayer Károlyné buzgólkodtak mint eddig hosszú éveken keresztül.

A kiállítás napján, április 6-án, a katolikus papság, arisztokracia és hívek serege gyűlt egybe a megnyitási ünnepségre. Pontban négy órakor érkezett meg Kohl Medárd püspök, hogy a megnyitás egyházi funkcióit végezze. A püspököt, a ki Andor György dr. hercegprimási titkár kíséretében jelent meg, az oltáregyesület központi igazgatója Kánter Károly apát, a királyi várplébánosa fogadta. A kiállítás be-szentelése után a püspök a kiállított egyházi szerek megtekintésére indult. Nagy elismeréssel nyilatkozott a kiállítás gazdagságáról, majd az egyesület hölgyeihez fordulva beszélgetett annak örvendetes gyarapodásáról. A főpapot körülvevő cercleben ott láttuk az oltáregyesület jótékony hölgyeinek körét. A vendégek csoportjában is számos előkelőséget láttunk. Jelen voltak: Ögróf Pallavicini Edéné elnök, Kiss Aladárné alelnök, Apponyi Lajos gróf, ő Felsége magyarországi udvarnagya és neje, Csekolics Endre gróf főpohárnok és neje, Zichy Nándor grófné és leánya Zichy Livia grófnő, Széchényi Andor Pál grófnő, Wenckheim Frigyes grófnő, Orczy Tekla bárónő, Cziráky Lujza grófnő, Vécsey Eszter bárónő, Fehérváry Celestin bárónő, Barkóczy Ilona bárónő, Orosdy Fülöp báróné, továbbá Rudnyánszky Ferencné, Almássy Mária az angol-kisasszonyok budapesti főnöknője, Bakács János belvárosi plébános, Thury Gyula festőművész és neje stb.

Az egyesület igazgatója a szertartás befejeztével köszönetet mondott Kohl Medárd püspöknek, hogy már évek óta hathatósan támogató jóakarásával tünteti ki az Oltáregyesületet és sohasem mulasztja el annak megnyitását megjelenésével a főváros kimagasló egyházi ünnepévé avatni. Köszönetet mondott továbbá Almássy Mária főnöknőnek, a miért az egyesület kiállításainak mindig a legelőzékenyebb módon otthont nyit az intézet dísztermében. E kiállítás az utolsó, mely e szent falak közt tartatik meg, hol az oltáregyesület alapjait megvetették s azt mindig buzgón támogatták s most, a midőn az egyesület saját házába költözik, még egyszer hálás köszönetet mond mindazoknak, kik a Sancta Maria intézet tagjai közül érdekében áldoztak és dolgoztak. A püspök köszönő szavai után, melyekben főleg Kánter Károly apát-plébános igazgató körültekintő és célirányos vezetésének és a jótékony hölgyek önzetlen áldozatkészségének érdemeit méltatták, a jelenlevők a kiállítás megtekintésére indultak. A kiállított egyházi szerek az oltáregyesület alapszabályai értelmében szegény templomok segélyezésére kerülnek kiosztásra. Épen azért azoknak beszerzésénél főleg az anyag s a földolgozás szoliditása és egyszerű stilszerűsége irányadó. Mindazonáltal sok remek kivitelű casula-t, művészi himzésű velum-ot, mesteri kézimunka-diszszel kivarrott stola-t, gazdag aranyhimzéses vecsernye-palástot látni a kiállításon. Főleg egyes nagylelkű adakozók gazdagították ily

piéce-ekkel a kiállítást. Cziráky Almásky Erzsébet grófnő, Hohenlohe Klotild hercegnő, Barkóczy Ilona bárónő, San Marco hercegné, özv. Almásky Kálmán grófné, Széchenyi Imre grófné, Károlyi István grófné, Csekonics Endre grófné, Pallavicini Ede örgrófné, Orosdy Fülöp báróné, Jálics Ferenczné, Kiss Aladárné, Fejérváry urnő, Heinrich Dezsőné, Kövér Kálmánné, Fellmayer Vilma urnő és Posztoczky Istvánné sz. Vay grófnő nevét találjuk a kiállítás legértékesebb tárgyain. Remek kivitelű misemondóruhákat kapott az egyesület Zuber Kálmán özvegyétől, egy ismeretlen jótevő gyönyörűen stilizált krizantémum-ornamentikával himzett velumot, Rubitsek Irma egy szépen dolgozott csipkeszegélylyei diszes oltárterítőt és a Práter-utczában levő polgári leányiskola III. C. osztályának növendékei sok, kifogástalan ügyességgel himzett-varrott fehérneművel gazdagították a szép expozíciót. Az egyházi ruhák java része a Reparatrix-zárdából, egyes szép darabok a Jó Pásztor-apácák ügyes és szorgalmas kezei közül kerültek ki. Szép disze volt a kiállításnak Thury Gyulánénak egy benső áhítat érzésével és modern technikával megfestett, szűz Máriát karján a kis Jézuskával ábrázoló oltárképe, mely magának a jeles művésznőnek ajándéka, ki kikötötte, hogy a kép valamely szegény templomnak ajándékozassék s ott terjeszse a műízlést, hol arra legnagyobb szükség van. Három napig voltak közszemlére kitéve a tárgyak, mialatt igen sokan tekintették meg azokat.

A kiállítást április 9-én ünnepélyes istentisztelet fejezte be.

A székesfehérvári Oltáregyesület kiállítása. Április 16-án és 17-én állította ki a székesfehérvári oltáregyesület a szegény templomoknak szánt egyházi szerelvényeket. A tárgyakat *Városov Gyula* megyés püspök áldotta meg szívhez szóló beszéd kíséretében, melyben különösen kiemelte az egyesület fáradhatatlan elnöknőjének, *Szögyény-Marich Juliának* és igazgatójának, *Szaborits Jenő* kanonoknak érdemeit.

Az egyesület évenként egybegyűjtött filléreiből 1400—1500 koronát áldoz templomi fölszerelésekre, nem számítva a sok száz korona értékű ajándékot, melylyel a kiállítás alkalmával jóságos lelkek gazdagítják az egyesületet. Ha ehhez hozzávesszük az egész éven át végzett kézimunkát, bátran tehetjük a kiállított tárgyak értékét 4000—5000 koronára. S mindez a szentségek Szentségéből táplálkozó élő hitnek munkája. Az Oltáregyesület kiállításának nevelő, áldásos hatását mi sem mutatja jobban annál, mint hogy a kiállítás alkalmával az egyesület tagjainak száma mindig erősen növekszik.

A kiállítást Erzsébet főhercegnő is megtekintette. A magas vendéget, ki maga is tagja az egyesületnek, a kiállítás színhelyén az elnöknő, *Szögyény-Marich Julia* kalauzolta. A főhercegnő mindent tüzetesen megnézett, érdeklődött az egyes tárgyak adományozói és készítői iránt s végül teljes elismerésének kifejezése mellett távozott a kiállítástól.

A kiállítás gazdagsága hangos szóval hirdeti azt a jó szellemet, azt az áldozatkészséget, mely az Oltáregylet tagjainak szívét eltölti. E szellem ápolója, erősítője az egyesület páratlan buzgóságu elnöknője. Szögyény-Marich Julia, kit a kiállítás sikerének megteremtésében is az oroszánrész illeti.

A kalocsai oltáregyesület kiállítása. Az oltáregyesület ez évi kiállítását a Miasszonyunkról nevezett iskolánék intézetében április hó 8-án délután 3 órakor nyitotta meg *dr. Mayer Béla* v. püspök, káptalani helynök, kit az oltáregyesület választmánya ünnepélyesen fogadott. A koszorúkkal és virágokkal diszitett kiállítási teremben *dr. Kis-Erős Ferencz* igazgató üdvözölte a püspököt mint az egyesület jótevőjét és pártfogóját, majd kiemelte ugy az oltáregyesületi hölgyeknek, valamint a választmányban fáradhatatlan buzgóságukkal legelől járó tisztelendő nénéknek vallásos önzetlenségéből fakadó munkásságát, a magasztos czél érdekében kifejtett buzgó tevékenységét.

Az üdvözlő beszéd elhangzása után Ő méltósága megáldotta a kiállítás tárgyait s végezetül a fényes kiállítást megkapó szépségű s az oltáregyesületet kiváló módon kitüntető beszéd kíséretében nyitotta meg. Ezután Ő méltósága megtekintette a kiállítást és nagy elismeréssel nyilatkozott az ott kiállított értékes tárgyakról.

Az egyházi fehérneműt maguk az oltáregyleti tagok készítették.

A kiállításához ajándékokkal hozzá-

járultak: Kajuch Józsefné elnöknő, Franz Mária Terézia kalocsai főnöknő, Berauer Józsefné, Joachim Ágostonné, Raichl Konrádné, Povischil Richard küsszemináriumi kormányzó és a Miasszonyunkról nevezett iskolánék kalocsai intézetében fennálló Mária-Kongregáció.

A kiállított tárgyakból az egyházmegye szegényebb templomai és kápolnái és a lajosfalvi csángók temploma részesültek. Évközben ajándékol szétküldött tárgyak: 1 kehely, 1 oltárszőnyeg, 5 misemondóruha és sok fehérnemű.

A kiállítást április 9-én esti 6 óráig lehetett megtekinteni.

Erzsébet örökimádási-templom.

A nagy mű építése — akadályok daczára bár — szépen halad előre. A zárdaépület befejezéséhez közeleg, úgy hogy az apácák augusztus folyamán elhagyhatják mostani szűk és egészségtelen helyüket s elfoglalhatják rendházukat az épülő templom mellett. A templom maga szintén hatalmasan épül s arányai már ki-domborodnak. Az oszlopok félig már állanak s most falazzák az ablakokat.

Nemsokára rákerül a sor a hatalmas toronyra. Most csak azért imádkozunk, hogy semmi zavaró incidens ne késleltesse a munkát.

*

Miután a templomra szükséges költségekből még sok százezer korona hiányzik, örömmel adunk hirt minden eseményről, mely a templom céljaira szolgáló gyűjtést előmozdítja. E téren mindig kitűnt a székesfehérvári gyűjtő bizottság, élén lelkes elnöknőjével, Szögyény-Marich Juliával. Most is fényesen sikerült estélyt rendeztek április 13-án a templom céljaira a székesfehérvári szent István-teremben.

Az estély gerinczét Zalai Mihálynak, a ciszterczita főgimnázium érdemes igazgatójának fölolvasása képezte, a ki az Örökimádás templomára óhajtotta a közönség figyelmét ráterelni. Fölolvasása elején Erzsébet királynénak a magyar nemzethez való vonzódását ecsetelte. Előadása folyamán pompásan domborodott ki a nagy királyné szerepe nemzetünk történetében, hogy annál lesújtóbban érezzük azt a szörnyű csapást, mely bennünket a Genfi tó partján lejátszódtott tragédia folytán ért. De ajkainkon nem átok fakad, nem az orvátámadó gonoszsága ellen kelünk ki, hanem érzelmeinknek szárnya támad, mely a Magasságbelihez emelkedik, hogy az Isten örök imádása által adjunk el nem muló hálánknak s szeretetünknek kifejezést. Ezt ecsetelte a fölolvasás szép szavakkal. Majd az Örökimádás templomának történetét írta le, részletesen kiter-

jeszkedvén annak minden fontosabb fázisára, a templom stylusára, úgy, hogy a kiváló publikum teljesen tiszta és világos képben látta, hogy érdemes volt lelkesedni a multban s a jelen és jövő áldozatait igazán magasztos eszme oltárára hozza. Az előadás tiszta, világos, magyaros, zamatos volt, nem kereste sem a fölösleges virágokat, sem a külső pompázás értéktelen cziczomáját. A célhoz alkalmazkodott: fölvilágosítani és lelkesíteni s ezt — azt hisszük — elérte.

A kiváló gondtal és izléssel összeállított műsor első pontját a Kath. Kör magas színvonalon álló vegyes karának két énekszámra töltötte be. Händel «Messiás» cz. oratoriumának két gyönyörű részletét előadta dr. Kneifel Ferencz vezetése mellett.

A harmadik pont az V. honvédszenekar két zeneszámából állott: az egyik «Husvéti hymnus» Palestrinától, a másik «Angyali üdvözlet» Weiwurm Rezsőtől. Hogy a honvédszenekar egy szigoruan vallásos zene-műnek ily tökéletes, lélekemelő előadására is képes legyen, mint a hogy pl. Palestrina «Husvéti hymnus»-át a helybeli honvédszenekar bemutatta, az szintén nem tartozik a mindennapi dolgok közé.

Tomm Béla hegedüművész Scharwenka «Legendá»-ját adta ezután elő.

Általános érdeklődés tárgya volt a műsor ötödik pontja, Gounod «Ave Mária»-ja, amelyet Gerő Gizella kisasszony adott elő művészi készütséggel.

Méltó befejezésül a honvédzene-
kar adott elő néhány részletet Rossini
«Stabat Mater» cz. oratoriumából.
A fényes ünnepély szép erkölcsi és
sikerrel végződött.

Hála és köszönet illeti meg a huzgó
rendezőseget és közreműködőket.

Vajha minél több helyen követnék
a szép példát.

★

*Az Erzsébet-örökimádási templomra
újabb adakoztak: gróf Toldalaghy
Samu 500 koronát. A baranyamegyei
gyűjtőbizottság 53 k, Székesfehérvári
gyűjtőbizottság 207 k, Nemeskéri Kiss
Pálné a zólyomi bizottság részéről 100 k,
Kóczán Jusztina 10 k, báró Vécsey Ist-
vánné 25 k, Palkovics Jánosné 2 k,
Lesztenszky Julia 2 k, Gressner Józsa
1 k, Pummer Johanna 30 k, ft. Polczer
Ernő kegyesrendi kormánysegéd ur által
10 k, Jávor Zsuzsi 2 k, Linczky J. 2 k,
Toth József 2 k, Hépp Mari 2 k, Dachó
Julia 1 k, Winkler I.-né 1 k, Groman M.
20 f, Weber Róza 1 k, Szabó Erzsébet
1 k, Mosonyi István 1 k, Többen 1 k
20 f, H. A. 1 k, Holzwarth Irén 2 k,
Zubriczky Józsefné és Karkis Malvin
gyűjtése 32 k, dr. Párdányi Emilné ren-
des tag 12 k, Éberling Józsefné alapító
tag 50 k, Schwarzenberger Borbála
Csepelsziget 2 k, Kozma Jánosné 2 k,
Brauch Károlyné 2 k, Szegedy Erzsé-
bet 15 k, Iskolás Jánosné 10 k, Gregor
Teréz 2 k, Herlitska Teréz 2 k, Ádám
5 k, Pitying Józsefné 5 k, N. N. 1 k,
Hofelder Sándorné 5 k, özv. Hencz
Anjalné 15 k, N. N. 1 k.*

*Összes hátralékos előfizelőinket kérjük, hogy
szíveskedjenek minél előbb eleget tenni
szükségüknek.*

Elmélkedés a legfölségesebb Oltáriszentségről.

Bouillierie, carcassonei püspöktől.

**Jézus a templomból az addókat-vevő-
ket kiüzi.**

I.

*Jézus apostoli élete kezdetén kiüz-
vén a zsidókat a templomból, a
mi templomainkat Oltáriszentségbeli
isteni teste jelenlétének elfogadására
készíti elő.*

«Közel vala a zsidók husvétje —
mondja sz. János — és Jézus felméne
Jeruzsálembe és talála a templom-
ban ökör-, juh-, és galambárusokat és
ott ülő pénzváltókat.

Kötelkéből ostort fonván mind-
nyájokat kihajtá a templomból, a
juhokat és ökröket is a váltók pénzét
elszórá és asztalaikat felforgatá.

A galambárusoknak pedig mondá:
Vigyétek el innen ezeket és ne te-
gyétek az én Atyám házát kalmárko-
dás házává.

Akkor megemlékezének a tanítvá-
nyok, hogy irva van: «A buzgóság
házadért megemészt engem».

Ez apostoli élete kezdetén történt:
három évvel az Oltáriszentség első
templomának alapítása előtt.

Mikor a zsidók jelet kértek tőle
(tekintélye, hatalma kimutatására, iga-

zolására mutatná ki) mily tekintélylyel műveli ezeket, azt felelte nekik:

Bontsátok el e templomot és én azt harmadnapra felállítom, *et in tribus diebus excitabo illud.*

Három év alatt, oh Mesterem, a Jeruzsálemi templomot le fogod bontani.

Az oltáriszentségi áldozat akkor még csak jelképezve volt. A valóság az ebédelőben megkezdődött.

Nem lesz többé ökör, nem a juhok; nem még galambok se! hanem csupán a mi Istenünk!

Ime az isteni Bárány, Atyja trónja előtt mindig feláldoztatik.

Ime a templomainkban és az oltárainkon folyton előmlő vére az Igaznak.

Még három év és Isten a földi templomokban jelenlétét meg kezdi valósítani, hogy azt a világ végéig állandósítsa.

Mikor látom, hogy a Jeruzsálemi templomban emez árusok és érdekelt vevők tömege ellen sikra száll; nem tehetem, hogy ne gondoljak arra, miszerint Jézus hű imádóinak ezzel előre leczkét és példát akart adni.

A leczke ez számunkra, hogy megbecsüljük emez oltáriszentségi templomot, a melyben lakozik, a hol szeretetét nyilvánítja és a hol kimondhatatlanabb és bizalmasabb közlekedésre hív fel.

Példa ez, a mely az Isten háza iránt való emésztő buzgóságra tanít, a mely arra buzdít, hogy egyházainkat, a mennyire tőlünk telik szépekké és fenségessé tegyük, a mely főleg arra serkent, hogy ama belső templo-

mot, a melybe Jézus oly gyakran bevonul, megtisztítsuk.

II.

Valóban, mily hasonlatosság a tisztátalan állatok között, a melyeket a templomban eladtak és Jézus, a tiszta és bűn nélkül való áldozat közt.

Mekkora a különbség a vevők aránya ezüstje és Jézus Krisztus között, a ki magát mindenkinek ingyen adja.

Mikor ünnepnapon az oltári szekrényt nézem és mikor azt a virágokkal egészen elborítva, gyertyafénnyel körülvéve, az arany és selyem fátyol alatt, a mely azt titokszerűen körül veszi, ragyogni látom: nem tehetem, hogy az egyház ajkaira ama meghívás szavait ne adjam, a melyek az Énekek Énekében a Jegyes ajkairól hangzottak el, mikor szive szerettét arra igyekvék birni, hogy nála maradjon.

Ugy látszik nekem, hogy a szent misében az Egyház az ő isteni Jegyeséhez intézi énekelve e kedves szókat:

Sectulus noster floridus, tigna domorum cedrina, loguearia nostra cypressina. (Cant. 1.15,16).

Az ágy, a melyet oltáriszentségi nyugvóhelyedül készítettem, egészen el van borítva virágokkal; fája értékes, márványa ritkaság, kelméje arannyal és biborral van körül szegve, mindez a te tiszteletedre; mindez arra szólít, mindez arra hív fel, hogy maradj velem.

Azután úgy tetszik nekem, mintha az Énekek éneke jegyese feleletét a mi szeretett Jézusunkra vonatkoztatva hallanám:

*Ego flos campi et liliūm conval-
lium.*

Oh! Nem az ismeretlen édességek vonzanak engem hozzád, oh egyházam; hanem az a szerencse, hogy veled lehetek és veled közölhetem az örömöket, a melyek bennem vannak; mert én vagyok a mező legdrágább virága, a völgy legkellemesebb lilioma.

Oh kedves virág, oh vakító liliom, úgy ragyogsz templamaink ölén, mint a liliom a sudár szárán.

Mikor e többi, földi virágokkal összehasonlitalak, a melyeknek kábitó illata oly hosszú időn át a Fölségesnek egyedüli illatáldozatát alkotta; nem tehetem, hogy ne alkalmazzam rád a szent éneknek más szavát: Szep-
lőtelen áldozatod az ó-szövetség áldozatait úgy fölülmulja, mint a liliom a töviseket és a bogáncsokat, a melyek tövében nőnek. *Sicut liliūm inter spinas.*

Mily nagy lelkűség Istenünk részéről!

Oh! Jól tudom, hogy a pénzváltók pénzét szétszórta és asztalaikat felforgatá.

Jeruzsálemben meg lehetett venni a durva áldozatokat, a melyekkel Isten megelégedett.

De az oltáriszentségi templomban, a melyben Jézus Krisztus, midőn abban égő és ellenállhatatlan buzgósága kimutatá, kétségkívül szeplőtelen és bűn nélkül való áldozatot kívánt

bemutatni, azaz önönmagát: mikép vásároljunk mi?

Arany és ezüst; silány porszem az ő szemében és káromlás számba eshetnék neki ilyent venni.

Nyugodjunk meg, ő ingyen adja magát mindenkinek és mikor a kalmárok asztalait felforgatá, képét adta az önkéntes és nemes adománynak, a ki megengedte nekünk, hogy oly könnyen mutassunk be áldozatot kellemes illattal Annak, a kitől a létünket, mozgásunkat és életünket nyertük.

III.

*Mikor Jézus Krisztus elfogadására készülnk: vessük ki szívünkben mind-
azt, a mi nem az övé. Ő a mi egyedüli kincsünk és cserébe a nekünk adott ajándékért tőlünk nem kíván mást, mint jóakaratot.*

Oh Jegyesem! jőjj lelkembe, a mely amaz igazságos és elrettentő buzgósággal van felfegyverkezve, a melyet te fejtettél ki a templomban az azt meggyalázók ellen!

Jőjj e szentélybe, a hol szerencsés valék kimondhatatlan jelenlétének örvendeni! Űzd ki belőle a zür-zavart és a földi érdek szellemét!

Telepítsd le benne a békét és az egyességet, ha az még a latrok barlangja lenne. Szívem táplálékot kíván.

Mért adjam neki e durva táplálékot, e tisztátalan húst, a mely táplálhatta addig, míg Jézus, ez a tiszta buza-kenyér, ez a tiszta hus magát egészen nekem nem adá, hogy engem kielégítsen.

Lelkem bővelkedni óhajt.

Mért fussak továbbra is veszendő gazdagság és muló javak után, mikor Jézus, az én kincsem, az én egyedülím, az én mindenem, önmagát akarja nekem adni, minden fentartás nélkül.

És mit kíván e drága ajándékért cserébe?

Semmi egyebet, mint az én jóakaratomat és szeretetemet.

Fischer Ágoston.

Hz Oltáregyesület elhunyt tagjai.

Imádkozzunk egyesületünk elhunyt tagjaiért, hogy az Ur Jézus, ki a földön kenyér színében volt reményünk, a mennyei dicsőségben színről-szinre látható fönységében legyen örök boldogságuk.

Az oltáregyesület elhunyt tagjai
1904-ben:

Borsos Mátyás Recsk, Barát József Vámos-Mikola, Csapiczki Istvánné, sz. Szabó Erzsébet Rákos-Csaba, Domitrovits Ferencz Szombatfa, Fehér Ferenczné Budapest, Garger Lajos, Gratzer Mihály Szombatfa, Gyeknyezs Erzsébet Vámos-

Mikola, Hercz Katalin N.-Kószmály, Kis Margit M.-Bánhegyes, Kuna Zsuzsanna, Krizsán Ilona B.-Csaba, özv. Kocsi Sándorné Budapest, Lukács Andrásné G.-Kelecsény, Magyar Mária Tolcsva, Pataki Anna Török-Szt.-Miklós, Szeicz Márk Szombatfa, Szabó Rozália, Szabó Erzsébet Recsk.

Szerkesztői üzenetek.

624. sz. előfizető. A küldött 6 kor. 1905. és 1906-ra szól. 1904-re azonban csak két koronát fizetett.

Szerkesztő: Dr. Glattfelder Gyula.

JUSTH BÉLA KÁRPITOS-MESTER ÉS DISZITŐ.

A budapesti közp. Oltáregyesület szállítója.
Budapesten, VII., Rottenbiller-utca 6/a.

Elvállal magánlakások, egyesületi- és körhelyiségek teljes berendezését, továbbá elfogad és pontosan teljesít minden e szakmába vágó javításokat.

HERCZEG ZSIGMOND ELSŐ MAGYAR JÁTEKÁRU ÉS VII., Munkás-utca 6. sz. SZENT CZIKKEK ÖNTODÉJE.

Szent Antal-, Mária- és Krisztus-szobrok, valamint Szent Antal-szobrocskák pléntokban való gyártása.

GRÜNBERGER IGNÁCZ

Király-utca 4. szám.

Vesz a legmagasabb áron régiségeket, arany, ezüsttárgyakat, szőnyeget és képeket; magas egyházi ajánlatokat felmutathat.

Összes hátralékos előfizetőinket kérjük, sziveskedjenek az előfizetési díjakat minél előbb beküldeni. A lap kiadása óriási költségeket hárít az Oltáregyesületre, s ha a díjak pontosan be nem folynak, a lap kiadási költségeinek hiányát csak az egyesület szent céljainak rovására lehet pótolni. — Egyben kérjük régi előfizetőinket, kegyeskedjenek ismerőseik körében lapunkat ajánlani, őket előfizetésre buzdítani, mert csak az előfizetők számának tetemes emelkedése esetén lehet a fokozott igényeket kielégíteni.

REMÉNYSÉGÜNK

AZ OLTÁRISZENTSÉG-IMÁDÁS ÉS MÁRIA-TISZTELET
KÉPES HAVI FOLYÓIRATA.

Szerkesztő-kiadó

Varga Mihály csongrád-csanyi plébános.

Előfizetési ára

Egész évre csak 2 kor. 60 fill.

Félévre csak 1 kor. 40 fill.

Megrendelhető a szerzőnél Csongrád-Csanyon.

A ki kér, kap mutatványszámot ingyen.

WALSER-VARGA-féle

ÖRÖKIMÁDÁS IMAKÖNYVE

gyönyörű teljes kiadásban (30 óra), Akantisz V. számos színezett művészi rajzaival és képekkel, megjelent és kapható. És pedig:

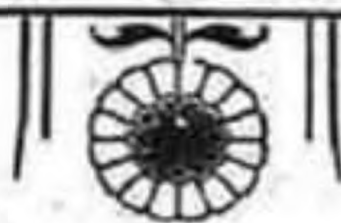
- I. Számos színes rajzokkal (körülbelül 130 képpel):
a) füzve 2 kor. 60 fill., b) vászonkötés, vörösvágás 3 kor.
- II. Finomabb papíron, színes rajzokkal (körülbelül 130 képpel):
a) füzve 3 kor., b) vászonkötés, vörösvágás 3 kor. 40 fill., c) bőrkötés, vörösvágás 5 kor., d) bőrkötés, aranyvágás 6 kor., e) finomabb borjubőrkötés, párnázva, aranyvágás 8 kor.
- III. Igen finom papíron, számos finoman színezett rajzokkal (összesen körülbelül 130):
a) finom bőrkötés, aranyvágás 7 kor., b) finom borjubőrkötés, párnázva, aranyvágás 9 és 11 kor., c) ugyanez a legfinomabb bőrbe kötve, a legfinomabb aranyozással, oxidált ezüstkapocscsal 20 kor.
- IV. Ugyanez a könyv öreg betűkkel (Arany Korona nagyságban):
a) jó minőségű papíron, háromszáznál több szép képpel, vászonkötésben, tokkal 6 korona, b) tartós bőrkötés, aranyvágással 7 kor.
- V. Pótkönyv az első és második kiadáshoz:
A mennyivel terjedelmesebb ez a teljes kiadás (30 óra van benne), az külön is kapható.

Ára a 14 új órának vászonkötésben 1 korona 20 fillér.

Az új teljes kiadás megrendelhető:

VARGA MIHÁLY plébánosnál Csongrád-Csanyon.

*Egyházi ruhák
és fehérneműek.*

*Egyházi és egyleti
zászlók. Műhimzés.*

==== *Templom- és kápolna-berendezések.* =====

Kitüntette: Szeged 1876. Székesfehérvár 1879. Deés 1879. Budapest 1885, 1896.

Magyarország legrégebbi
egyházi szerek és zászlók gyára

OBERBAUER ALAJOS UTÓDA

József fkg és Klotild fkgasszony ő cs. és kir. fenségeinek udv. szállítója

BUDAPEST, IV. kerület, Váci-utca 15. szám alatt.

==== *Alapított 1863-ik évben.* =====

~~~~~ Elismert megbízhatóság, pontos és szolid kiszolgálás. ~~~~~

Ajánlom dúsan fölszerelt egyházak és kápolnák berendezéséhez szükséges tárgyaimat a legjutányosabb áron, a lehető legszebb kivitelben, nevezetesen: miseruhákat, pluviale, dalmatika és ornátusokat. Egyházi és társulati lobogók.

*Tüzoltók, iskolásgyermek, Mária-társulati, ipartársulati, dal-
egyleti és temetkezési egyleti zászlókat.*

Szentszobrokat, csillárokat, ciborium és kelyheket. Fali és oltárgyertyatartók és oltárlámpákat. Monstranciák, stáció-képek, oltárok, Urkoporsókat stb. Nagy választék arany, ezüst és selyemhimzésekben, valamint himzett egyházi ruhákban.

Régi ruhák javítását, valamint kelyhek, ciborium, monstrancia, oltárlámpák, oltárgyertyatartók megezüstözését vagy megaranyozását elvállalom és olcsón készítem el. Képes árjegyzéket és költségvetést kívánatra bérmentve küldök.

